

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vas, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.



Datum v oklepaju n. pr. (Januar 31-19) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

NOVI VOJNI OBLAKI?

Iz Pariza so došle brzobjavke, ki potrjujejo, da vprašanje glede spornega teritorija med Italijo in Jugoslavijo še ni rešeno. Veliki dnevniki so seveda takoj prinesli debelo tiskane napise, da grozi nova vojna med Italijo in Jugoslavijo.

Kaj se je zgodilo? Jugoslovanska delegacija je predložila konferenci svoje teritorialne zahteve, italijanski minister za zunanje zadeve Sonnino je pa obvestil konferenco, da Italija ne sprejme jugoslovanskega predloga, po katerem bi predsednik Wilson razsodil o spornih vprašanih med Italijo in Jugoslavijo, ampak da prepusti to vprašanje v razsodbo konferenci.

Ravnoista brzobjavka pripoveduje, da so v glavnem stanu italijanske delegacije prejeli informacije, da so Jugoslavlani odredili splošno mobilizacijo, radi česar so Italijani ustavili promet med Italijo in Jugoslavijo.

Ali Jugoslavija res mobilizira?

Če bi Jugoslavija mobilizirala, bi za to dejstvo ne vedeli le v glavnem stanu italijanske mirovne delegacije, ampak vedeli bi zanj tudi vse druge delegacije velikih držav, zastopane na mirovni konferenci.

Po jugoslovanskih virih reorganizirajo armado v Jugoslaviji, ki je zelo omejena. Iz prejšnjih polkov in vojaških enot, ki so morale služiti avstrijski avtokraciji, sestavljajo nove polke in vojaške enote. Da je ta armada omejena, se razume samoposebi, ker so za mobilizacijo velike armade potrebna tudi velika sredstva, katerih pa v Jugoslaviji ni.

Ali smo na pragu nove vojne?

Če trezno preudarimo položaj, moramo odgovoriti z ne.

Za vojskovanje so potrebna zopet sredstva, katerih ni v Italiji in Jugoslaviji. Srbija je bila okradena in opuščena od avstro-ogrskih mogotcev. Na Slovenskem, Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini po avstro-ogrskih vojne oblasti zaplenile in rekvirirale v vojne namene vse, kar so dosegle. Industrija v Jugoslaviji je še mrtva, poljedelstvo pritisneno k tlu. V Italiji niso gospodarske razmere popolne. Jugoslavija in Italija potrebujeta posojilo, če se hočeta vojskovati druga proti drugi. Zavezniki, posebno Amerika, ne bodo posodili denarja ne eni ne drugi državi iz enostavnega vzroka, ker bo vsa sporna vprašanja rešila mirovna konferenca. Če pa katera sila provocira vojno, postavi sama sebe izven mirovne konference in seveda tudi zanj bodoče lige narodov.

In če kljub temu pride do vojne med obema državama, bo ta vojna hitro končana, kajti znamenja govore, da so revolucionarne sile na delu v obeh državah, ki bi novo vojno izrabile v svoje namene.

Mogoče bo še precej rožljanja s sabljo na obeh straneh, toda do odprtih sovražnosti ne bo prišlo, ker bodo treznejši elementi zapostavili vse svoje moči, da preprečijo prelivanje krvi.

Radi rožljanja s sabljo se pa ni treba nikomur razburjati, kajti to rožljanje z mečem bo ravnotako prenehalo, kakor je prišlo.

Zaupali smo predsedniku Wilsonu na podlagi štirinajstih točk njegovega mirovnega programa, da zbere vse svoje moči za doseganje pravičnega in trajnega miru in zaupamo mu se v bodočnosti, kajti njegovo sedanje delo na mirovni konferenci dokazuje, da zasluži to zaupanje v polni meri. Njegovo stališče na mirovni konferenci je res dostikrat otežkovalo, toda predsednik Wilson ima železno voljo, ki premaga tudi take ovire, kakoršne se dostikrat zde navadnim ljudem nepremagljive.

Bogatš, ki ima dovolj denarja, globoke in prostore hlete in močne klijavice na okovanih vratih, se lahko preskabi s snopom in čupancem za pet let, medtem ko revčev ne more dati na straniti kapljice za suhe dni. To ni pravilno — toda kaj ne denar, tam je pravica. Prohibicija postava bo vedno za delavce in revčeve brez denarja, medtem ko bo za bogate neobdelljivo. Ravno tako ni nobene pravice za pravnike, ki imajo avtoriteto.

Delavci! Ako se lahko danes organizirate strokovno, ne odlasajte do jutri, kajti prihodnje jutro bo mogoče prepozno.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

ZA ZNIŽANJE CEN.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

lahko zapljuska tudi k nam. Proč torej z grdo dobičkaželjnostjo! Predsednik in poročevalce sodr. Kristan rešumira: Pokopala se je potreba kolektivnega uvôza pod državno kontrolo. Zgodil se je incident, ko je eksp. Kozina omelil, da mora plačevati usnje po 100 K. Zaključeno se je z več strani: Kje? Ko je pa eksp. Brodar povedal, da se dobi na kmetih za sladkor in petroleje vse tudi kokoši, ni nihče vprašal, kje, ampak vsi so molčali. Molčali so, ker vsi vemo odkod je petrolej in sladkor, ki prihajata na ta način na kmete. To so predmeti, ki se dele na karte, in mesto da bi ti predmeti prišli v roke o nim, kojima so namenjeni se jih spravlja v tihotapsko trgovino. Mesto da bi trgovci oddajali blago na pravo mesto, iztihotapljajo ga pod roko. Današnja anketa je bila zanimiva in poučna; pokazala je, kaj nam je storiti. Dolžnost vmele je, da ukrene vse, da prepreči katastrofo. Breda postaja neznosna. Živil zmanjkuje ljudje so strgani in bosi, skakta: zahteva po hitri odgovori trka z železno pestjo na duri. Ne prikrivajmo si resnice: Dobiček se je delalo na vseh straneh; sedaj pa prilaga čas, da dobe najbežnejši neznan del tega, kar jim gre. Predsednik se zahvali za udeležbo in zaključil anketo ob 6 zvečer.

IZ URADA TISKOVNEGA ODSEKA SRZ.

Nemško nasilje na Koroskem.

— Vojaški svet v Beljaku je sklenil aretirati župnika Meškota na Zili bivšega nadporočnika g. učitelja Napokaja, ki organizira v občini narodno stražo. S kakšno pravico? Seve s pravico močnejšega, ker je Nemcem še vedno moč predpravica, dasi vidijo, da je to načelo upropasti celo mogočo Nemčijo, torej bo prej ali slej tudi nemške "Soldatenraete" ki so zdaj prevzeli delokrog neslavno poginilih "Volksratov". Zaradi česa? Veli Bog? Morda vedo tudi razni renegati in luteranci na Zili. Ne vemo. Morda zaradi tega, ker letata okoli kakor lovska pesa, da preskubita ljudstvu moke, sladkorja in petroleje? Navrh leži Marija ob Zili vendar lostran demarkacijske črte. A kaj to vsemogočnemu (!) "Soldatenratu"? Župnika kličejo slovenski bolniki-begunci tudi čez Zilo na spoved. A pod takimi okoliščini ni varno hoditi čez Zilo. Med tem so se razmere izpremenile v toliko: V noči od nedelje do ponedeljka je prišla narodna straža iz Maloš pri Štebnu, iz Bač in iz Rožeka. A v ponedeljek je prenočil "Soldatenrat" in ziljskih boljševikov razorožila narodno stražo. Župnik je moral iti pomagal v Šteben otroke spovedat. Med potjo so ga zasedlo bolniki, a je srečno ušel skozi gozdove. V Šteben sta se med tem pripeljala g. župnik dr. Cukala iz Podložca in g. Provizor Kuhlzig iz Gorij, ki sta morala tudi bežati. V noči od ponedeljka na torek so bežali vsi trije v Št. Jakob v Rož. Ali pride pomoč? Sila najhujša!

Konec stavke v Mariboru.

— Maribor 13. decembra. Danes popoldne je delovalo tukaj 2500 železničarjev vseh kategorij. Odbor stavkajočih je predložil železničarjem nove, tekoni ljubljanskih pogajanj sklenjene dogovore ki se bistveno razlikujejo od pogojev stavljenih po generalu Majnaru. Dogovori se glase: nastojno: 1. Načelnikstva in druga vodilna mesta, doslej po odredbi generalnega ravnatelja južne železnice zasodene po Slovincih, ostanejo provizorično zasodena. Ljubljanska vlada si pridržuje pravico, zahtevati od generalnega ravnatelja puž. železnice, da imenuje na vodilna mesta provizorne na občevanje v snisku njenih predlogov. 2. Za vsa podrejena mesta si pridržuje jugoslovanska vlada pravico, da ostanejo provizorično zasodena, kakor doslej, ali da se imenuje nanje uslužbenec, ki jih bo predlagala sama Jugoslovanska vlada zahteva, da vsi uslužbenci in delavci južne železnice, ki se povrnejo na delo, prispejajo jugoslovanskemu zastopniku južne železnice upričo vladnega zastopnika za delo svoje zaposlenosti. 3. Glede delavni.

Marijbor si pridržuje vlada

— Maribor si pridržuje vlada z obzrom na voljo in obrat v sporazumu z generalnim ravnateljstvom južne železnice svoje odločilne pravice. 4. Po povračilu delavcev k delu se zaradi te stavke ne sme postopati proti nikomur. Pač bodo kaznovani vsi oni, ki so zakrivali kako dejanja sabotaže (zlobnega poškodovanja), zavajanja k sabotaži ali njenega pospeševanja. 5. Priznavajo se zaupniki delavcev in uslužbencev, ki imajo nalogo, da čuvajo materialne koristi delavstva. Med čitanjem teh točk so se slišali burni protestni klici proti zaprešanju. Zaupniki so si prizadevali z vso zgovornostjo, da so odstranili pomisleke železničarjev proti zaprešanju. Pojasnili so delavcem, da ta službena prisega nima za nje nikake obveznosti do Jugoslavije, temveč da se tiče prisega samo službovanja pri južni železnici. Pri glasovanju so naposled sprejeli gornji dogovor, prav tako tudi predlog zaupnikov, da prično jutri zjutraj ob sedmih zopet delati.

Sodna imenovanja. — K nočeni pod naslovom "Slovene" od 11. t. m. smo prejeli od poverjenstva za pravosodstvo tole pojasnilo: Res je, da se mora vse sodne službe redno razpisati. To da tega načela se v sedanji revolucijski dobi ni mogoče držati, ko je treba čez noč odstavljati sodnike ter na njih mesto imenovati druge. Ako bi hoteli razpisovati službe, potem bi morali, ali mesta pustiti izpraznjena do zasedanja, ali pa do tega časa odbržati dosedanje sodnike in uradnike, ki jih pa javnost ravno hoče imeti brez zadržka odstranjene. Razpis služb bi bil tudi krivičen ravno sedaj, ko ne poznamo niti pedit vsega ozemlja za okoliš naše Narodne vlade, niti ne vemo, s kakim obojem lahko računimo ob končni ureditvi naših mej. Sodno osobje na Primorskem bi se na primer sodnega razpisa sedaj niti ne moglo udeležiti, in prav s Primorskega je prišel glas, naj službe ne razpisujemo. Zato so vsa imenovanja vrše sedaj provizorično, začasno, ali pa se sodniki le do deljnijeje. Svoječasno ko bo ozemlje definitivno določeno ter bo osobje na razpolago, pride do razpisa vseh teh mest. To velja, razen vođilnih mest, ki se itak ne razpisujejo, tako glede zbornih, kakor glede okrajnih sodišč. Ako bi morali čakati do te dobe s spremembami sploh, potem bi bila na primer ustanovitev višjega deželnega sodišča, ki ga tako nujno potrebujemo, danes še nemogoča. S sedanjimi začasnimi imenovanji se potem takem nikomur ne dela krivica, čem manj, ker se bo tudi vrstni red določil ob definitivnem imenovanju. Ob začasni izbiri za to ali ono mesto pa sta poverjeništvu pred vsem uferodna zmožnost in sposobnost. Da se pa mora ozirati na uradništvo, ki je je nemška Avstrija vrgla na cesto, ter nu dati primernega mesta v domovini, je tudi jasno in naravno.

JUG. CAR. URAD, WASHINGTON, D. C.

Politična razdelitev slovenskega zasedenega ozemlja.

Generalno tajništvo za civilne stvari vrhovnega armadnega poveljništva je oredilo: 1. Delu političnega okraja betjaškega (Korosko), krajanskega, logaškega in radovljiškega ki spadajo v demarkacijsko črto, so prideleni. — izvzemki občine navedene pod št. 2 te odredbe. — civilnemu komisariatu v Tolminu. 2. Za politični okraj postojski in za občino Rakek v logaškem političnem okraju je določen civilni komisar s sedežem v Postojni.

Najvišje cene za prašičjo mast in prašičje izdelke.

Za nadrobno prodaje prašičje masti in prašičjih izdelkov domačega izvosa se določajo za vse pokrajine v območju Narodne vlade SHS, v Ljubljani nastopne najvišje cene za kilogram: nesevrta mast 22 K, svarta mast 20 K, prekajena slanina 25 K sveže prašičje meso 14 K, prekajeno prašičje meso 18 K, prekajena glavina in parkeljevi 8 K, krajnske klobase, dobro posušene 24 K.

Sadjarški tečaj na Ormu priredi kmetijska šola v Času od 15. februarja do 15. maja 1919.

Natančnejša navodila so razvidna iz razglas: ki je nabit na mestni deski.

Visoka tehnična šola v Zagrebu

Narodno vječe v Zagrebu je izdala naredbo, po kateri se otvori v Zagrebu visoka tehnična šola.

Italijani ustavili zadržki "Narodni List"

— Iz Zadra pišejo: Italijanski poveljnik v Zadru je dal nasilema zvesti tiskarno "Narodni List" in postavil vanju kabinerje. List so Italijani ustavili.

Inozemstvo.

BOLJŠEVIKI NOČEJO SKLENITI PREMIRJA Z NASPROTNIMI STRANKAMI.

Teritorialna vprašanja bodo rešena 15. marca; Aremnija prosi Ameriko za protektorijat.

Pariz, 28. feb. — Konferenca med zastopniki ruskih strank in zastopniki zavezniških držav ter Amerike na Prinčevem otoku ne bo.

Francoski delegat Andre Tardieu je dejal na večerajnji seji velike petorice, da se boljševiki ne zmenijo za pogoje, pod katerimi bi se imela vršiti konferenca, to je da nočejo skleniti premirja z nasprotnimi strankami in vsled tega se konferenca ne bo vršila. Dalje je rekel Tardieu, da imajo zavezniki drugi načrt za dosego reda v Rusiji in delajo z vsemi sredstvi, da se stvar uredniči.

Vprašanje zapadne nemške meje pride na vrsto drugi teden, ko bo Clemenceau zopet lahko predsedoval seji velike petorice. Pričuje se, da bo Francija zahtevala vso Saarsko dolino z bogatimi rudniki, s katerimi se hoče odkloniti za gospodarske izgube v invadiranim delu države po Nemcih.

INDUSTRIJALNI KONGRES NA ANGLEŠKEM.

London, 28. feb. — Industrijalni kongres, ki ga je sklicala vlada vsled kritične delavske situacije na Angleškem in katerega so se udeležili ministri in zastopniki organiziran delavcev ter kapitalistov — 800 po številu. — je bil večeraj odgoden do 5. aprila. Na predlog Arthurja Hendersona je bila sprejeta resolucija, ki določa, da se imenuje odbor tridesetih delavcev in tridesetih kapitalistov, in ta odbor ima nalogo natančno preiskati vse zadeve v zvezi z medlami, delovnikom, brezposelnostjo in splošnim delavskim stanjem. Kongres se snide 5. aprila in tedaj odbor poda svoje poročilo in priporočila.

Zastopniki radikalnega delavstva so glasovali proti resoluciji, toda bili so manjšini. Delegat Zveze transportnih delavcev je napadel resolucijo z besedami: "Ta konferenca je bila sklicana samo zaradi tega, da nasuje vnovič peska v oči možem in ženam, ki si hočejo izboljšati svoj položaj."

J. H. Thomas, generalni tajnik železničarske unije, je izjavil, da je pooblaščen od železničarjev, rudarjev in transportnih delavcev — treh najmočnejših delavskih organizacij na Angleškem — zahtevati sledeče:

"Organizirani delavci v Angliji so sklenili, da pridobe zase večji delež bogastva, ki so ga proizvedli in ga proizvedejo. Delavei trojne organizacije so odločno za to, da se zniža delavni čas v njihovih industrijah. Delavei izjavljajo, da so nezadovoljni s sedanjim stanjem, ki snatra delovno silo za blago, katero se proda in kupi in rabl, kakor da so delavei in delavke le stroji v proizvajalnem procesu. Delavei zahtevajo, da postanejo sodružniki in solastniki industrij, v katerih delajo in da imajo svoj glas pri upravi industrij. Delavstvo se vedno bolj zaveda svoje suverene sile in vsled tega se ne ustraši nobenega boja in nobenih odgovornosti. Rudarji, železničarji in transportni delavei zahtevajo, da postanejo rudniki, železnice in vsa druga notranja in obrežna prometna sredstva javna posest angleškega ljudstva."

Pariz, 28. feb. — Komisija za mednarodno delavsko komonodajstvo je brez malega dovršila svoj načrt, ki obsega okrog 40 točk. Glede desetih točk se delegatje še niso zedinili. V načrtu je stalni mednarodni delavski biro, ki bo sestavljen iz dvajsetih do tridesetih članov.

Angleške delavke nočejo odstopiti svojih mest vojakom.

London. — Anglija ima poleg vseh svojih velikih sitnosti še eno veliko sitnost. Miljon vojakov je že demobiliziranih in 10.000 mož se dnevno vrača v civilno življenje, toda ženske, ki so namesto moških opravljale razna dela v industrijah, trgovinah, pisarnah itd., in ki so se privadile tega dela, se zdaj puntajo in nočejo odstopiti služb starim delavcem. Delavke — ostrizenih las kot moški in v moških hlačah in srajčah — so se organizirale in zdaj zahtevajo svojo pravico. Amy Lillington, ravnateljica organizacije, je izjavila te dni, da so se ženske tekom vojne naučile nekaj več kot otroke pestovati — in če hočejo moški vojno, well, pa bo vojna!

MONAKOVSKO PALAČE ZA DELAVCE.

Bavarski sovjet je sprejel radikalne naredbe; Viljemov sin v ječi.

Berlin, 28. feb. — V Monakovem zboruje sovjetski kongres, ki je sprejel nekaj radikalnih naredb, posebno kar se tiče stanovskega vprašanja za delavce in reguliranje protisocialističnega časopisja. Komisar za stanovanja ima oblast nastaniti delavce v bivših kraljevskih in aristokratskih palačah in vilah v slučaju, da ni dovolj stanovanj na razpolago.

Druga naredba se glasi, da mora buržoazno časopisje objavljati stvari proletarske propagande in klerikalni list "Bayerische Kurier" ima prinašati članke o ateizmu. Neki govornik je celo predlagal, da vse cerkve spremene v javna zbirališča.

Pogreb Kurt Eisnerja, ki je bil umorjen zadnji teden, je bil taka manifestacija, kakršne še ni videlo Monakovo. Tisoč in tisočglava množica se je pomikala za krsto in vse delo ter vsak obrat v mestu je počival.

Ženeva, 28. feb. — Socialna revolucija na Bavarskem ni ostala brez vpliva na Švice in švica vlada je pomnožila vojaške čete na meji.

Iz Monakova javljajo, da je sovjetska vlada spravila v zapor vsi aristokratske oficerje ondotni kavalarijskih polkov. Joachim najmlajši sin bivšega nemškega kaiserja in eksprime Leopold sta tudi v ječi in delavske oblasti ju nočejo izpustiti proti nobenemu poročstvu.

Basel, 28. feb. — Nov državni zbor "svobodne države Saksonske" je bil otvorjen v torek in Julius Frassdorf, večinski socialist, je bil izvoljen predsednikom, demokrat dr. Dreistel, prvim podpredsednikom in neodvisni socialist Lipinsky drugim podpredsednikom.

Škoda vsled vojne v Franciji.

Pariz, Francija. — Proračunski odsek v zbornici poroča, da škoda v Franciji vsled vojne znaša 119,801,000,000 frankov (okrog 23 milijard dolarjev). Direktna škoda v opustošenih krajih je 96,559,000,000 frankov, indirektna škoda vsled izgubljenih dohodkov in ustavljenih produkcije je pa 23,242,000,000 frankov.

Izgredi v Barceloni.

Madrid, 28. feb. — Položaj v Barceloni je vedno slabši in tamonja oblast je naprosila vlado za vojaško. V Barceloni se je organizirala revolucionarna liga, ki je zadnje sredo zvečer prekinila električne žice in vrgla vse mesto v temo. Vojaške čete so nato paralizirale temne ulice.

Položaj v Sibiriji.

Krasnojarsk, Sibirija. — Tukajšnji položaj je zelo slab za zaveznike. Boljševiška armada šteje na desetitisoč mož in skuša pretrgati železnico ter odrezati zapadno Sibirijo od vzhodne. Sovjetske čete so dobro oborožene in imajo tudi stropene pline. Kakor se čuje, imajo boljševiki precej simpatij z nezadovoljnimi kmeti v Sibiriji. Čehoslovavske čete stražijo železniški most v Jenesu.

Američani v Rusiji veselji, da odidejo.

Arhangelsk, 20. feb. — Uradno poročilo iz Washingtona, da bodo ameriške čete odpoklicane iz severne Rusije ob prvi priložnosti, je napravilo veliko veselje našim vojakom. Nasprotno pa je vest naredila slab vtis na kroge tukajšnje Čajkovskijeje vlade. Protiboljševički Rusi bi radi znali, dali bodo sedanje čete nadomeščene z drugimi, ali kaj se zgoditi z njimi.

Johnstown, Pa. — V zadnjem času se je delo tu v Johnstownu do malega skoro popolnoma ustavilo. Velike jeklarne so pricele obratovati zelo po malem. Istotako je tudi s premožorovi. Vseposred se opazi veliko brezposelnih, med katerimi je tudi veliko odpuščenih vojakov, ki si zman skušajo dobiti delo, da bi se preživeli. Ti se prav po ameriško pridružajo nad objavljenem "prosperitetu". Kaj je vzrok tej brezposelnosti je prav za prav uganka. Gotovo je pa, da igra vlogo kapitalistični trik, ki ima namen znižati delavcem plače in razgnati organizirano delavstvo, ki se je v zadnjem času skušalo organizirati y uniji, da se zavaruje v bodoče proti izkoriščanju.

Veliko zanimanja je sedaj med našimi rojaki za razvoj naše borbe za osvoboditev našega naroda. Vsak dan čitamo zelo razburjive vesti, ki jih donajša razno časopisje. Med temi se opaža jako malo novic, ki bi bile za nas zadovoljive. Posebno hud udarec je bil za Jugoslovane, ker niso bili priznani jugoslovanski zastopniki na mirovni konferenci in tako niso došli nobenega zastopnika Slovenci in Hrvati na mirovni konferenci. Kakor se razvidi, se le malo vpošteva volja narodov in da ni veliko govora o samoodločevanju narodov. Posebno kar se tiče slovenskih pokrajin, katere hočejo nekateri italijanski aneksisti pridržati, katero so popolnoma slovenske. Ako se to zgodi, bodo slovenske pokrajine, katere ima sedaj Italija okupirane ter jih hoče stalno obdržati, druga Alcaija in Lotaringija. Zgodila se bo ista krivica, kot se je francoskemu prebivalstvu, ko je Nemčija vzela doletne pokrajine. In to bi ne pomirilo razburjene duhove. Ne bila bi odstranjena vojna nevarnost.

Piše se nekaj o neki jugoslovanski kraljevini pod srbsko dinastijo. Toda, ta bo jako malo časa živel, kajti narodi postajajo demokratični in zahtevajo republike in ne monarhije. To se razvidi iz nekaterih poročil, katere pridejo sem. Najmočnejša slovenska stranka, to je "Slovenska ljudska stranka", se je oficijelno izrekla za republiko in tako tudi vse delavske stranke na slovanskem jugu. Iz tega se razvidi, da monarhija ne bo čakala starosti.

"Slovensko republikansko združenje" mora delovati z vsemi silami, da se ne posreduje umazani načrti nekaterih imperijalistov, ampak da narod zadobi svobodo in prostost, katero sam želi in zahteva.

Glavni urad "Slovenske delavske podpornice zveze" je poslal na mirovno konferenco sledečo brzojavko:

Mr. Clemenceau, Peace Conference, Paris, France.

The Slovian Workingman Benefit Union a fraternal Organization with a membership over 11,000 Yugoslavs residing in U. S. A. appeal to the peace conference for complete justice for Jugoslav nation which demands entire independence by selfdetermination.

Our desire is that the splendid principles of democracy shall guide our people.

Slovanie Workingmen Benefit Union.

Dne 11. februarja se je poročil naš rojak Mr. Frank Rus z mlado vdovo Mrs. Keržič. Svatba se je vršila v novi naselbini, takozvanih karpatih. Bila je prava starokrajaska svatba, na kateri smo imeli mnogo zabave in veselja. Mlademu paru obilo sreče.

Omenim naj tudi požitvalnost naših naprednih rojakov, ki zbirajo prispevke v milijonski sklad SRZ., in ki porabijo vsako možgovo priliko. Na svatbi so napravili hilitiča za "kolač", katerega je podaril ženi. Rokaj Frank Pristavec je takoj stopil na stol, ter začel vpiti "kdo da več".

Začela se je prava tekma, kdo ga bo dobil. Prodan je bil za \$54.00. Dobil ga je rojak Fr. Pristavec, ki je pravil, da ga je dobil jakc poveni. Toda nikar naj se ne hvale, ker ga je stal \$30. Tukaj je pokazal svojo pravo požitvalnost. Vsa čast mu. Nabrani denar se je izročil odboru za nabiranje prispevkov.

Rokaj Frank Kuhovski se je prigrabil, da hoče imeti častno diplomu in je daroval \$50. Po \$25 se darovali sledeči rojaki: Avgust Orel, Anton Zalar, Martin Barentič. Mnogo rojakov je darovalo po \$25, \$10 in \$5. Najbolj agi-

len nabiralec je bil Anton Zalar. Nekateri pripovedujejo, da ga ni bilo odpraviti prej od hiše, dokler ni dobil vsaj nekaj. Kolikor se slisi, se je najbolj odlikoval naselbina Bon Air. Sicer so se pa vse naselbine častno odzvale. Le malo jih je, ki bi ne poslali kaj prispevkov.

Dosedaj so prispevala sledeča društva iz svoje blagajne: Društvo sv. Cirila in Metoda št. 16, J. S. K. J., \$100; dr. sv. Alojzija št. 36, JSKJ., \$100; Slov. pevsko in izobraževalno društvo "Bled" \$50, dr. Boritelj št. 1, SDPZ, \$50, dr. Bonairski Slovenci št. 79, SDPZ, \$50; dr. Adrija št. 3, SNPJ, \$50; dr. Danica št. 44, SNPJ., \$30; (še ni vplačano); dr. Triglav št. 82, SNPJ. \$25; dr. Napredni Slovenci št. 259, SNPJ. \$25 dr. Zaveznik št. 3, SDPZ. \$25. (še ni vplačano), dré Delavec št. 59, SSPZ. \$25; samostojno društvo Moxham \$25; slovensko pevski društvo Veseli Planine \$25; slovenska godba Moxham \$20; dr. Napredni Radnici št. 152, SDPZ. \$10; druga društva bodo še sledila.

Odbor okrožne organizacije sedaj nabira drugi tisočak, ter upa, da ga bo mogel poslati v teku par dni na gl. urad SRZ.

Rojaki v Cambria county pravijo, da mora iti ta vsota "over the top". Vederemo.

Okrožna organizacija SRZ, bo priredila veliko predpustno veselico dne 1. marca v dvorani sv. Alojzija v Conemaugh, Pa., na kateri bo govoril rojak Frank Kerže iz Chicago. V dogovoru smo tudi s peveci, da se priredi nekoliko pevskih vaj, pri katerih bo podučeval rojak Viktor Navinšek. Že dolgo časa nismo slišali petja in sedaj se priredi velika predpustna veselica v narodne namene, radi tega bi bilo zelo umestno, ko bi se peveci zbrali ter nastopili pri veselici z nekaterimi krasnimi slovenskimi pesmicami. Naj ne igra pri tem nobena zavist ali osebnost. Rojaki, pomislite, tu se gre za celokupen narod in kdor je pevec naj vstopi vsaj za nekaj časa k pevskemu društvu, da bomo imeli vsaj pri tej priliki lep možki ali še celo mešani zbor. Je precej rojakov v tej naselbini in okolici, ki so dobri peveci. Edino dobre volje in nekoliko samozatajevanja je treba, pa imamo lahko močan zbor. Rojaki peveci na noge! Kdaj se bodo vršile pevske vaje, bo že pravočasno poročano.

V naselbini Moxham se je ustanovil nov pevski zbor in sicer mešan, ki obeta biti zelo dober. Pri zboru je precej dobrih mož in poučuje ga mladi pevovodja rojak Ivan Potokar, ki kaže, da bo dober pevovodja. Novi pevski zbor se imenuje "Jugoslavija" (primerno ime za sedanje čase). Pevske vaje se vršce vsako sredo in petek v dvorani društva Triglav. Poročevalce.

West Newton, Pa. — Ko sem končal z nabiranjem prostovoljnih prispevkov za milijonski sklad sem izpoznal, da imajo še nekateri rojaki jako čudne pojme o celi stvari. Nekateri sploh ne razumejo, za kaj se deluje, drugi imajo zopet jako čudne pojme o milijonskem skladu in tako dalje. Ko sem nabiral prostovoljni narodni davek, sem vsakemu kolikor sem le mogel pojasnil celo zadevo. Hočem pa še malo pojasniti v podobi dopisa, ker vem, da so nekateri rojaki v resnici potrebni pojasnila o celi stvari. Rojaki, ki čitajo slovenske liste, posebno napredne, razumejo popolnoma celi svetovni položaj. Toda pravi križ je pa z rojaki, ki niče ne čitajo ali pa samo nasprotno liste.

Nekateri se izgovarjajo, kaj bomo sedaj nabirali, ker je že itak prepozno. Ne dragi rojaki, ni še prepozno. Diplomatski boj še ni končan in pretleko bo še mnogo časa, predno se usoda našega naroda popolnoma odloči.

Drugi imajo zopet izgovore, češ, kdor je prepustil, da je naš narodni sovražnik zasedel slovenske pokrajine ter jih hoče trajno zasedeti, naj ga pa še odstrani. Rojaki, to je jako nespametna beseda. Prav nam nič ni treba biti žal za storo Avstrijo, katere ni vredna, da bi se je človek spominjal. O tem pa je ni odločeno, dobe li Italiji dobila zaželjene pokrajine ali ne. O tem še ni izrečena zadnja beseda in upamo na pravičnost mirovne konferencie, da se bo ozirala na ljudsko voljo in želje in ne na želje nekaterih italijanskih aneksistov. Ko bi imel odločiti celokupni italijanski narod, bi ne imeli nekateri imperijalisti take načrte.

Zopet drugi pravijo, ja, jaz sem kupil "Liberty" bonde in "War Savings Stamps". To je vse hvale vredno, kajti s tem smo pripomogli, da so zavezniki porazili centralne zavezničke, kateri so bili hujši nasprotniki Jugoslovanov, kot pa sedajni. Ko bi centralni zaveznički ne bili premagani, bi bila naša narodna smert zapečatena. Sedaj imamo pa veliko upanje, da se uresniči Wilsonovi načrti.

Vsako, kdor ima le količkaj razuma, razvidi, da čaka SRZ, še veliko dela in truda, predno se uresniči njegovi načrti in cilji. Gotovo je, da je veliko vzrok tukaj nekdanji Londonski odbor, kateri je celo stvar za vozil in gledal bolj, da sebi pridobi osebno priznanje, kot pa za celokupen narod.

Nekateri zopet mečajo nekdanjo Slovensko Ligo in SRZ. Tem rojakom pa samo toliko omenim, da je razlika med Slovensko Ligo in S. R. Z. kot med nočjo in dnevom. Sl. Liga je delovala za monarhijo, dočim SRZ. deluje za svobodno federativno republiko in ne pripoznava nobenega kralja ali monarha.

Nekateri rojaki zopet mislijo, da je ta denar za materialno pomoč rojakom v stari domovini. Kaj pomaga, ako ne moremo poslati nobenega denarja v stari kraj. In rojaki v stari domovini potrebujejo bolj svobodo in prostosti, kot pa kaj drugega. Kajti sedaj, ko je puščila nekdanja avstrijska armada vso zalogo živin na Kranjskem, imajo še dovolj, kakor se poročila iz starega kraja. Nekateri gotovo strahujejo, in to so reveži in delavci, ti pa itak nikdar niso imeli dobrih časov v starem kraju.

Rojaki, premislite ves položaj, trezno in spoznali bode, da je treba podpirati SRZ, kolikor nam je le mogoče.

S tem pa še ni rečeno, da rojaki v tej naselbini niso darovali za milijonski sklad, ker imajo take čudne pojme o celi stvari. Ne, ravno nasprotno. Do malega vsi so se odzvali in podarili, kolikor je kdo mogel.

Vsa čast tem rojakom, in v imenu bodoče jugoslovanske federativne republike se najtopleje zahvaljujem. J. I.

Sublet, W yo. — V tukajšnji naselbini se je organizirala okrajna organizacija SRZ, št. 23. Na zadnji seji te organizacije se je sklenilo, da se prične nabirati prostovoljne prispevke za milijonski sklad in v ta namen so izvolili dva rojaka, katerih naloga je bila, nabirati prostovoljne prispevke po naselbini.

Rojaki so se častno odzvali in nabrana svota znaša \$913.60. Toda s tem ni zaključena kampanja, kajti še veliko dela čaka SRZ. In tem je treba demarja in denarja. Sklenili smo, da nabereimo tisočak. Seveda našli so se tudi rojaki, kateri ne morejo pojmiti, da bi se slovenski narod osvobodil izpod tujega jarma in se celo posmehujevalo. Toda teh je zelo malo in niti v poštev ne pridejo. Vsem rojakom, kateri so se tako častno odzvali pri tej kampanji, pa vsa čast.

Kar se tiče društvenega življenja; beležimo lahko tudi precej lep uspeh. Imamo kar šest raznih podpornih društev, in mislim, da ni rojaka, ki bi ne bil pri nobenem podpornem društvu. Seveda je še nekaj rojakov, ki niso pri nobenem društvu. Tega je pa vzrok samo malomarnost. Toliko so kratkovidni, da ne spoznajo potrebe podpornega društva.

Pozivljam vse tukajšnje rojake, da naj se organizirajo in da se pogosteje shajamo ter podpiramo S. R. Z. v njegovih ciljih in delovanju, da bomo toliko bolj uspešni pri delovanju za svobodno jugoslovansko republiko. SRZ. ni nobena verska ali strankarska organizacija. Pri njej se ne pozna nobene razlike glede verskega prepričanja. Kdor ima srce za svobodo slovenski narod in da hoče podpirati SRZ. v njeni borbi, je vsakdo dobrodošel.

Frank Rebnik in Frank Remeš, nabiralec za milijonski sklad.

Sheldon, Wis. — Minulo je že precej časa, odkar je bil priobčen zadnji dopis iz tukajšnje naselbine. Seveda poročati nimam kaj posebnega. Obiskala nas je tudi španska influenza, katere nam je pa hitro zapustila. Najbrž ji ni usajelo podnebe in tukajšnji naseljeni. Seveda ni nobeden žaloval za njo.

ljo in pogam. Kajti začetek je jako težak na farmi, posebno ako začne na popolnoma novi farmi. Imeti mora precej gotovine, ker nekaj let ima več stroškov kot pa dohodkov. Dela se nikdar ne manjka in večkrat moram delati še nadeš. Ko se pa enkrat uredi je pa veliko boljše življenje, kot pa delo v kakem rudniku ali tovarni. Proda se lahko vsaka reč. Tudi življenje je vse drugačno kot pa v industrijskih naselbinah. Čutiš se sam svoj gospodar ali "bos". Gotovo je, da je vsak začetek težak. Kar se tiče podnebeja in vode se moram izraziti pohvalno. Kajti oboje mi ugaja.

V raznih dopisih čitam o kampanji za milijonski sklad in da ne bo naša mala naselbina ravno med najzadnjimi med zadujimi, sem se odločil tudi, da grem trkat na dobra sreca tukajšnjih rojakov. Vsak se je odzval, kolikor je bilo mogoče, kajti tukaj smo še skoro sami začetniki in radi tega v slabih finančnih razmerah. Darovali so sledeči rojaki: Martin Avguštin \$5; Ignac Kolar \$5; Josip Valenčič \$4; Matevž Ivančič \$4; H. C. Brown \$2; Valentin Sušnik \$2; John Vidmar \$1; Frank Krašovec \$1; John Jereb \$1; Jožef Plahuta \$1; Luka Dernovšek \$1 in Frank Habijančič \$1. Skupaj \$28.00, katero svoto sem poslal na glavni urad SRZ. Srčna hvala vsem rojakom, ki ste prispevali z željo, da bi se naš slovenski narod v stari domovini otrsel imperijalističnega suženjstva.

Ignac Kolar.

Portland, Ore. — V tukajšnji okolici menda ni nobenega Slovence. Saj jaz še nisem nobenega opazila. Spoznala sem v zadnjem času neke Dalmatince. Mislim, da je moja družina prva slovenska v tem mestu.

Kar se tiče delavskih razmer, nimam kaj posebnega poročati. V tukajšnjem mestu je precej tovarn in ladjedelnic. Navadna dnevna plača je štiri dolarje na dan. To je najnižja plača in potem se zvišuje, kakoršno delo kdo opravlja. Sicer pa nobenemu ne svetujem, da bi sem prišel za delom, ker je tukaj dovolj brezposelnih. Ako kdo hoče moje delo, tega pa lahko dobi. Opravljal bo razno farmarsko delo in hišna opravila. Plačam mu po dogovoru, kakor znaša moja plača.

Suše ni, ker vsak dan dežuje. Toda kljub temu je tukaj "suša" in marsikateri si želi na zaj v čase, ko je lahko okušal sladko vinsko kapljico. Kaj nam vsega ne prinesejo časi. Vse se izpreminja in tako se tudi mi.

Agnes Lukman.

Granville, Ill. — Španska influenza je tudi v tej naselbini razejala nekaj časa in marsikateriga rojaka položila za nekaj dni v posteljo. Toda nobeden ni postal žrtev smrti. Ko je izprevidela, da ne more nikogar pokositi s smrtno koso, je vzela slovo in upamo, da za vedno. Nobenemu ne bo žal po njej.

V zadnjih časih se je zelo delovalo za svobodo in prostost Slovencev v stari domovini in nabirali so prostovoljne prispevke za milijonski sklad po vseh slovenskih naselbinah širom Amerike. Tako so se tudi Slovenci v tej naselbini odzvali temu rodoljubnemu klicu in prispevali kolikor so jim le pripuščale razmere in okoliščine. Sicer je ta naselbina bolj majhna, toda kljub temu smo nabrali \$178.26. Najbolj sta se odrezala rojaka Jonn Mirtič, kateri je daroval \$55.— in Martin Oven, ki je podaril \$50.—. Vsa čast jima, ker sta s tem pokazala, da jima je svoboda in prostost slovenskega naroda v starem kraju nad vse. Sploh se je vsak, kdor je čuti s svoji v starem kraju, odzval po svoji moči. Gotovo je, da se je našlo še rojakov, kateri za svobodna Jugoslavija dajeta španska vas in jim je vseeno, v kakih političnih razmerah žive Slovenci v starem kraju. Nekaterim je še celo žal, da ni več Vihčvetov in Kortičkov na svojih starih mestih. Toda to je dobro, da jih ni veliko in da sploh ne pridejo v poštev.

Zelo koristno bi bilo, ko bi ustanovili v tej naselbini okrajno organizacijo SRZ. Seveda primanjkuje nam dobrega govornika, ki bi nam natanjko razjasnil ves položaj in na ta način razsvetlil tudi naše nasprotnike. Pozivljam rojake, da naj s nekoliko bolj zanimajo za položaj Slovencev v stari domovini in podpiraj te njih težnje po svobodni federativni republici. Podpirajte

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustavovljeno 8. aprila 1904. Izstup. 17. Junija 1907 v 44. Iliada. GLAVNI STAN: 2657-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922. Izvrševalni odbor. UPRAVNI ODSEK. PREDSEDNIK: Vlasenc Canjar, 2657-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. PODPREDSEDNIK: Anton Hrust, Box 140, Canonsburg, Pa. TAJNIK: John Verdorbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. SLAVNIŠKE ODDELKE: Paul Berger, 2657-89 So. Lawndale av., Chicago. SLAVNIŠKE: Anton J. Terebovec, Box 1, Cicero, Ill. UPRAVITELJ GLASILA: Filip Godina, 2657-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. POROTNI ODSEK. Jelo Ambrudič, predsednik, Box 281, Canonsburg, Pa. John Underwood, 406 May St., Springfield, Ill. Martin Zelenkar, Box 276, Barberton, Ohio. Jos. Radičik, Box 432, Smithton, Pa. Frank Benrak, 2500 Prosser Ave., Cleveland, Ohio. BOLNIŠKI ODSEK. OBRADNOJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-89 So. Lawndale av., Chicago, Ill. VZHOJNO OKROŽJE: Rudolf Pisterich, Box 435, Bridgville, Pa. Anton Radičik, Box 73, Wish Haven, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Greco, Kans., na jugovzhod. Leo Kukar, Box 248, Gilbert, Minn., na severovzhod.

Nadzorni odbor. Matt Petrvich, predsednik, 14815 Hale Ave., Collingswood, Ohio. Jelo Ambrudič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn. Jos. Kalan, 6101 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Tiskovni odbor. Vlasenc Canjar, Jelo Ambrudič in Matt Petrvich. ZDRUŽITVENI ODBOR. PREDSEDNIK: Frank Alot, 2134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trfelj, Jos. Štub. Josko Oven, Mary Udovič. VRHOVNI ZDRAVNIŠKI: Dr. F. J. Kern, 6203 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jelo Zavertnik. POZORI! — Vse denarne pošiljave in stvari, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote sploh, naj se pošiljajo na naslovi: John Verdorbar, 2657-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vse zadeve bolniške podpore naj se pošiljajo Paul Bergerju, tajniku bolniškega oddelka v gl. uradu. Vse priitbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petrvichu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je upravj. Vsi prisrivi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslovi: Jelo Ambrudič, Box 287, Canonsburg, Pa. Vse pritbe proti uredništvu glasila se naj pošiljajo prodalnemu slovenskega odbora Vlasenc Canjarju. Vsi dopisi le drugi spili, nemanila, ogledi, naročila in splich vse, kar je v zvezi s glasilom jednota, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SRZ v njegovih ciljih in idejah, da vam ne bo nobeden mogel očitati, da ste spali, ko so drugi delali, in da dosežemo našemu narodu pravo svobodo in prostost, da ne bo več ječal pod imperijalističnim jarmom razkosan, kakor je bil dosedaj.

Slovan.

Eveleth, Minn. — Skoraj od vsakega društva je pobrala španska influenza katerega člana ali članico. Pri našem društvu je pa bila do danes bolj usmiljena. Toda sedaj je pa hotela zamujeno popraviti in je vzela v 14 dneh kar dve članici in sicer Mary Bratulich in Cecelija Šuštar. P. v. je umrla 28. januarja in sicer na porodu, druga je pa podlegla težki operaciji. Obe sta bile članice društva "Eveleth", št. 130 SNPJ in jako ogibni ter dobri članici. Društvo bo jako pogrešalo te dve članici.

Opozarjam rojakinje, katere še niste pri nobenem podpornem društvu, da takoj pristopite, ker ne veste, kje in kdaj da vas čaka nesreča.

Najlepša hvala vsem, kateri ste sprejeli pokojni sestri na pokopališče. Mirno spavajta, dragi sestri, v prosti zemlji ameriški.

Naznanjem nadalje članicam, da se društvene seje od sedaj naprej vrše v cerkveni dvorani ob eni uri popoldne.

Mary Masera, tajnica.

Sheboygan, Wis. — Jugoslovani v tej naselbini, so pokazali, da jim še bje srce za storo domovino in njih brate in sestre. Sklenili so skupno sejo vseh tukajšnjih jugoslovanskih društev, katerih je 13, na kateri so sklenili, da prirede skupno veselico, katere časti dohodki naj bodo polovico za SRZ in polovico za jugoslovanski dobrodelni sklad. Sedaj se pripravljajo čela naselbina, na kakšen način bi bili bolj uspešni. Žene in dekleta se pridno pripravljajo, da jih bo več kot sto nastopilo v narodnih oblekah. S tem menda hočejo pokazati, da je ta prireditev prva te vrste v tej naselbini, in da tukajšnja slovenska naselbina še ni videla podobne prireditve. Seveda temu se že sme verjeti, ako se vidi vse te priprave, akoravno je še veliko časa, kajti ta veselica se vrši drugega marca. Fantii in dekleta so že pridno na delu, da primerno okrasijo dvorano, v kateri se bo vršila ta veselica. Posebno nekaj krasnega bo veliki napis.

Veselica se prične ob poldvih popoldne v nedeljo, drugega marca. Fantii in dekleta so že pridno na delu, da primerno okrasijo dvorano, v kateri se bo vršila ta veselica. Posebno nekaj krasnega bo veliki napis.

POGLEJTE NA DATUM poleg svoje adresse na "Prosvetu" in prepričali se boste, če vam je še mračnina potekla.

Ermene iz Milwaukee. Pri tem se bo razvila slovenska in hrvatska zastava nakar bo godba zavrnila narodno himno.

Na tej veselici bosta sodelovala tudi pevski zbor "Danica" in "Slovenija" kakor tudi mešani zbor. Na ta način obeta biti ta prireditev nekaj krasnega in upamo, da ne bo rojaka v tej naselbini, kakor tudi v bližnji okolici, ki bi se ne udeležil te veselice. Vabimo najjujudnejše vse Jugoslovane v tej naselbini, kakor tudi iz bližnje okolice, da se udeležijo te prireditve v najboljnjem številu. Vabimo tudi rojake iz Milwaukee in upamo, da se bodo odzvali.

Prireditev se vrši 2. marca t. l. v Standard dvorani na Indiana Ave. Pričetek veselice ob poldvih popoldne. Vstopnina za moške 50c, za dame 25c.

Za izvrstno postrežbo v vsakem oziru bo skrbel veselilni odbor. Poročevalce.

Bear Creek, Mont. — Kakor razvidim v raznih dopisih, se v vsaki naselbini brigajo za bodočnost naših rojakov v starem kraju več kot pa ravno v naši naselbini. Kaj je temu vzrok, ne vem natanko.

Najbrže je premano zanimanja za slovenske časopise. Dohe se rojaki, kateri so se za petnajst let odzadnj za sedanji časom. Nekateri pa niti pojmiti ne morejo, kako da so nastale take razmere. To se je pokazalo pri zadnji kampanji za milijonski sklad. Skoro sram me je, da sem v tej naselbini, ko vidim druge naselbine, katere so za polovico manjše od tukajšnje, pa so v njih dvakrat toliko nabrali za milijonski sklad, kot pa mi tukaj. Ko bi se tukajšnji rojaki tako zanimali za napredek in izobrazbo kot se za druge stvari, bi bile razmere tudi drugačne.

Kar se tiče delavskih razmer, se ne morem pohvaliti. Kajti tudi tukaj so nam začeli deliti neprostovoljne počitnice, katerih pa nismo prav nič veseli. Nekateri premoškopki obratujejo samo po dva do tri dni v tednu. Nekateri pa še celo na štirinajst dni. Radi tega ne svetujem nikomur, da bi sem prišel za delom, ker je tukaj precej brezposelnih. Naročnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA. Andrej J. Furlan, Dubuque College. — Najbrže ste vi v zmoti glede Ptah Hatpe. To ime je dveh staroegiptovskih bogov in sicer Ptah, katerega svešče je bilo Memphis. Njegova soproga je bila Secket in njen sin, pa Imhotep. Bogovi pa niso pisali knjig, ampak takratni duhovni so pisali, da so jim dali postave, ki so jih s klinopisem.

Ameriške vesti.

KADAR HOČE BOGATA KOM- PANIJA ZNIŽATI DAVKE...

Chicago, Ill. — Izvoljena davčna komisija je naložila bogati Pullmanovi kompaniji poročni davčnega imetka pravičen davok...

Obrnila se je na sodnika Denis E. Sullivana, da izda sodnijski prepoved, ki preprečuje okrajnemu blaginiku Harry R. Gibbonsu zahtevati tudi en cent več davka...

KAKO GOSPODARIJO Z LJUDSKIM DENARJEM.

Chicago, Ill. — Do sedaj je prejemal šolski superintendent v Chicagu \$12,000 plače na leto...

Pametni ljudje niso nikdar usprovali visokim plačam, ampak zahtevajo, da vsak delavec prejema tako visoko meздо, da lahko udobno preživi sebe in družino...

Če je šolski svet hotel povišati plače, naj jih poviša učitelj in učiteljicam, ki zaslužíjo in potrebujejo povišanje...

Z ognjem in mečem.

Zgodovinski roman. Poljski pisal Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Cez dvajset dni nadloveskega truda in trpljenja je dospela kneževa vojska v deželo vstajsev...

Hmelnički je ostal nekaj časa v Korsunju, potem se je umaknil v Beč Cerkev in se utaboril...

Poljske in pripeljala stoti tisoče bojovnikov. Prišlo je dvajset tisoč mož poljske, dvajset tisoč bulgarodske in budžajske vojske...

Po treh splošnih zmagah je bila kmetu nekakšna nesreča, da je polegnil v Hmelničkem...

voj razvajeno družino, da lahko izhaja in odnese še nekaj dolarjev vsako leto na banko...

Če je do sedaj lahko izhajal šolski superintendent z letno plačo \$12,000 na leto, zakaj ne more dalje? Ej, stvar je popolnoma enostavna...

Pri oddaji takih mest igrajo veliko vlogo meščanske politične zveze in osebno prijateljstvo...

Šolski svet v Chicagu ni izvoljen od ljudstva, ampak imenuje ga župan in potrdi občinski svet...

ZA KAKŠNE REČI SE BRIGAJO V SPRINGFIELDU.

Springfield, Ill. — Chicago vesel se! Sedaj dobijo pravico do samoodločevanja...

Kajne, to je velika pridobitev, če ima mesto svoje jerohe, ki pažijo na to, da meščani ne greše v mislih in z očmi!

What is next?

DELAVSTVO JE PROTI DRŽAVNI POLICIJI.

Springfield, Ill. — Voditelji strokovno organiziranega delavstva so povedali jasno poslancem v državni legislaturi...

Voditelji delavstva so senatnemu odseku pri trirurnem zaslišanju povedali, da so proti uvedbi žandarmerije...

John P. Lewis, podpredsednik rudarske organizacije U. M. W. of A. je izpovedal, da je videl v Homewoodu, Pa., kako so konstabljerji pogrnili svoje konje v gnečo otrok in žen.

DEMABILIZIRANJE AMERIŠKE ARMADE.

Washington, D. C. — General March je na konferenci časnika je izjavil, da je bilo do koncem minolega tedna izdano povelje za demobilizacijo 1,530,000 vojakov...

V združenih državah je bilo demobiliziranih 1,281,000, od prekmorskih čet pa 249,000. Demobilizirati je treba še 42,169 mož od domače armade in 280,000 mož od prekmorske armade.

PROČEKRVNI ITALIJAN. Pittsburgh, Pa. — 30-letni Orzio Baldine je oddal na 22-letno Mary Palumbo dva strela, ker mu je dala košaro in pokazala vrata...

Madison, Wis. — Voditelji prohibicionistov v legislaturi so izdelali zakonsko predlogo, ki med drugim prepoveduje tole:

Predvsem prepoveduje uživanje opojnih pijač v letalu; nadalje se zakon dotika izumiteljev, ki bi mogoče iznašli stroje, katere je treba mazati z burgundvecem ali konjakom...

Predloga je sestavljena iz štiridesetih sekcij in v nji so zapisane še druge ostre določbe.

Pennsylvaniji, da izpove ugodno za predlogo.

John H. Walker je rekel: "Če vzkazite to predlogo, ste storili več za vgnezenje boljše države v Illinoisu in Združenih državah kot vsi člani organizacije I. W. W."

Walker je nadaljeval, da je organizacija podjetnikov skuhalo ideje, da dobi država Illinois žandarje na konjih.

W. W. Carol iz Teorije, zastopnik organiziranih železnicearjev, je izjavil, da hočejo ustanoviti konstabljsko četo v interesu podjetnikov, da bodo ob času stavke konstabljerji na konjih udarili po štrajkarjih...

DEMABILIZIRANJE AMERIŠKE ARMADE.

Washington, D. C. — General March je na konferenci časnika je izjavil, da je bilo do koncem minolega tedna izdano povelje za demobilizacijo 1,530,000 vojakov...

V združenih državah je bilo demobiliziranih 1,281,000, od prekmorskih čet pa 249,000. Demobilizirati je treba še 42,169 mož od domače armade in 280,000 mož od prekmorske armade.

VROČEKRVNI ITALIJAN.

Pittsburgh, Pa. — 30-letni Orzio Baldine je oddal na 22-letno Mary Palumbo dva strela, ker mu je dala košaro in pokazala vrata...

Madison, Wis. — Voditelji prohibicionistov v legislaturi so izdelali zakonsko predlogo, ki med drugim prepoveduje tole:

Predvsem prepoveduje uživanje opojnih pijač v letalu; nadalje se zakon dotika izumiteljev, ki bi mogoče iznašli stroje, katere je treba mazati z burgundvecem ali konjakom...

Predloga je sestavljena iz štiridesetih sekcij in v nji so zapisane še druge ostre določbe.

KAJ VSE PRINAŠA PROHIBICIJA.

Madison, Wis. — Voditelji prohibicionistov v legislaturi so izdelali zakonsko predlogo, ki med drugim prepoveduje tole:

Predvsem prepoveduje uživanje opojnih pijač v letalu; nadalje se zakon dotika izumiteljev, ki bi mogoče iznašli stroje, katere je treba mazati z burgundvecem ali konjakom...

Predloga je sestavljena iz štiridesetih sekcij in v nji so zapisane še druge ostre določbe.

Prohibicija. — V tabor Hmelničkega. Bežalo je tudi plemstvo, ker družega sredstva ni bilo, da se reši. Radi tega so mož Hmelničkega vsaki dan naraščale; da ni udaril takoj v središjo Poljske in ostal v Belej Cerkvi, storil je, da besne in divje tolpe privadi re...

V njegovoj železni roki so se spremenile hitro v bojno moč. Kadri izurjenih Zaporožcev so bili pripravljivi, prostaki razdeljeni in polke, katerim je dal polkovnike atamane. Posamezne trupe je pošiljal, naj napadejo gradove, da se privadijo boju...

Dva polkovnika, Handž in Ostap sta napala Nestervar, in pomorila žide in plemstvo. Četvertinskemu knezu je odsekal njegov lastni mlinar glavo na grajskem pragu; kneginjo pa je vzel Ostap za svojo sužnjo...

NAPAD NA ŽENO IN SAMO-UMOR.

South Bend, Ind. — 35-letni John J. Markle je oddal štiri strela na svojo ženo, ki so vsi zadeli. Peti strel je pa oddal sebi v glavo in se na mestu ubil...

JUBILEJSKA KONVENCIJA SUFRAŽETK.

New York, N. Y. — Mrs. Carrie Chapman Catt, predsednica "Ameriškega ženskega sufražetskega društva", je izdala poziv za "jubilejsko" konvencijo, ki se bo obdrževala od 24. do 29. marca v St. Louisu...

Mrs. Catt izjavlja, da je sezvala konvencijo, da se prouči 50-letnica, kajti minulo je petdeset let, odkar je država Wyoming podela ženskam volilno pravico...

NE MARIJO VELIKE JEČE.

Noblesville, Ind. — Veleporota je v svojem poročilu na sodnika Cloca priporočila, da se okrajna ječa podere, zgradi manjša ječa, iz preostalega materiala naj se pa zgradi zdravniška postaja...

TIHOTAPCI OPIJA PRIJETI.

Chicago, Ill. — Tisti, ki so svarli pred prohibicijo in so rekli, da bodo ljudje toliko bolj segali po različni narkotičnih strupih, čim bolj se bo širila prohibicija, se niso motili...

Chicago, Ill. — Tisti, ki so svarli pred prohibicijo in so rekli, da bodo ljudje toliko bolj segali po različni narkotičnih strupih, čim bolj se bo širila prohibicija, se niso motili...

Ottawa, Ont. — Iz Fort Yukona je došlo poročilo kanadski vladi, da se nahaja odkriteljev Storker Storkerson s svojimi štirimi tovariši na severnem obrežju Alaske...

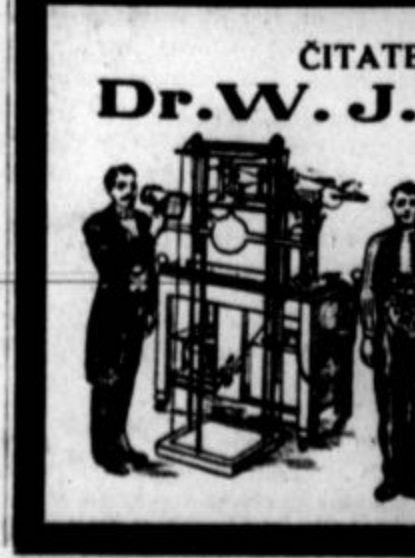
VABILO NA PLESNO VESELICO IN MAŠKERADNO ZABAVO

Slovenska delavska godba v Conemaugh, Pa., dne 4. marca 1919 v dvorani sv. Alojzija na Martins Alley. Vsi Slovenci in Slovenke so nam dobro došli.

Rad bi izvedel. — Za naslov Franka Lašič. Pred desetimi meseci se je nahajal na Burgettstown, Pa., in potem je odšel ne vem kam...

ČITATELJEM "PROSVETE" SE PRIPOROČA Dr. W. J. Osborne, Specialist za Slovence. 113 Smithfield Street, Pittsburgh, Pa.

Če vas bolezen bolena imate tedaj pridite k meni, da vas proučim na X Ray električnem stroju s katerim se lahko pregleda vsi deli človeškega telesa...



Storkenson je pričel potovanje na ledeniku na 73. severni širočini in 146. zapadni dolžini. Proti severju je dospel do 74. severne širočine, zapadno pa do 152. dolžine.

ZIVA BAKLJA.

Morgantown, Ind. — 25-letni Samuel Einerling je vžil petrolej v peči, ki se je takoj vnel in povzročil, da mu je eksplodirala posoda s petrolejem v njegovi roki...

ODERUHI SO IZVOJEVALI ZMAGO.

Denver, Colo. — Zveza državnih pravnih strokovno organizirani delavci so protestirali, da se legalna letna obrestna mera poviša od 12 na 36 odstotkov...

Pozor Slovenci in Slovenke!

Advertisement for "TEŠKE RIBE" play. Includes text: "Kje bодete zaključili letošnji predpust? Gotovo na krasni prireditvi oziroma igri 'TEŠKE RIBE'... Spisal M. Balucki, Poslovenil J. Debevec... Društvo Danica na pustno nedeljo dne 2. marca v Moorberjev dvorani..."

Rojaki pozor! Cenjeni rojaki pozor!

Advertisement for THE AMERICAN AMUSEMENT & THEATRE CO, INC. Includes text: "Cenjenim rojakom se naznanja, da se je ustanovila družba THE AMERICAN AMUSEMENT & THEATRE CO, INC. z glavnico \$100.000 z namenom, da nabavi kar več mogoče gledališč..."

Advertisement for Dr. W. J. Osborne, Specialist for Slovenes. Includes text: "ČITATELJEM 'PROSVETE' SE PRIPOROČA Dr. W. J. Osborne, Specialist za Slovence. 113 Smithfield Street, Pittsburgh, Pa. (Drugikrat pasite na pravi naslov)... Ako imate bolezen bolena imate tedaj pridite k meni..."